

Արմավիրի մարզի «Մերձավանի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ

Զ.Ստեփանյան

Թեմատիկ պլանավորում

2023-2024 ուստարի

Տարեկան

Առարկան Դաս և քրեական ազդեցություն

Դասարան II B

Ժամաքանակ 32

Ուսուցիչ Զ. Պավլյան

Պահպանված է ուսպլանով նախատեսված ժամաքանակը

Փոխտնօրեն՝ Մ. Հարությունյան Ս. Հարությունյան

Համապատասխանում է պետական չափորոշչին և ծրագրին

Մ/մ նախագահ՝ Ն. Պապյան Ն. Պապյան

Թեմատիկ գրավոր աշխատանք

2023-2024 ուստարի

ԵՍ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԱՇԽԱՐՀԸ

Digitally signed by STEPANYAN ZARUHI
5205770120
Date: 2023.09.10 18:09:29 AMT

Հեղինակներ՝ Նոնա Պողոսյան, Կարինե Մարգարյան

32 շաբաթ՝ շաբաթական 1 դասաժամ

N	Դասի թեմա	Էջ	Նշումներ
Թեմա 1: Ես (9 ժամ)			
	Նպատակներ	Վերջնարդյունք	
	<p>1. Ձևավորել ինքնաճանաչման, ինքնարժևորման, ինքնագնահատման և ինքնարտահայտվելու հմտություններ, սեփական անհատականությունը բացահայտելու և յուրաքանչյուրի անհատականությունը տեսնելու և գնահատելու ունակություն, յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունը հարգելու կարողություն: Օգնել իրենց և ուրիշներին՝ անցյալում, ներկայում և ապագայում դիտարկելուն:</p> <p>2. Խթանել տարբեր զգայարաններով ստացած տեղեկությունների տարբերակման, համադրման և կարևորության գիտակցումը:</p> <p>3. Նպաստել սեփական մարմնի, դրա խնամքի մասին պատկերացումների ու ճանաչողության ընդլայնմանը, ձևավորել անձնական հիգիենայի մասին տարրական գիտելիքներ և հմտություններ:</p> <p>4. Գաղափար տալ առողջ և անառողջ սննդի, դրա բազմազանության, սննդամթերքի հիմական խմբերի, սննդակարգի մասին: Խթանել առողջ և անվտանգ սնվելու սովորությունների ձևավորումը. պահպանել սնման նույն պարբերականությունը, կարողանալ ընտրել և գնել օգտակար և թարմ սննդամթերք: Օգնել յուրացնելու, որ սնունդն է ապահովում մեր մարմնի աճը, զարգացումն ու եռանդը:</p> <p>5. Օգնել ընդլայնելու անվտանգության պարզ կանոնների մասին իմացությունը, կողմորոշվելու և պահպանելու անվտանգության կանոնները տանը, դպրոցում, փողոցում և բնության գրկում:</p> <p>6. Ձևավորել երկրաշարժի ժամանակ կողմորոշվելու, համապատասխան գործողություններ կատարելու և ցուցումներին հետևելու հմտություններ:</p> <p>7. Օգնել գիտակցելու շրջակա միջավայրի (աղտոտման և մաքրության) ազդեցությունը առողջության վրա,</p>	<p>1. Նկարագրել իրեն, իր զբաղմունքները, նախասիրությունները, հետաքրքրությունները, համեմատել մյուսների հետ:</p> <p>2. Տարբերակել և արտահայտել իր զգացմունքներն ու հույզերը տարբեր միջոցներով (խոսքով, հայացքով, ժեստերով, միմիկայով):</p> <p>3. Տարբերակել իր անցյալը, ներկան և ապագան, նկարագրել իրադարձությունները տարբեր ժամանակներում:</p> <p>4. Կազմել օրվա ռեժիմ՝ ճիշտ բաշխելով օրը աշխատանքի, հանգստի, զբաղմունքի, քնի միջև:</p> <p>5. Տարբերակել և համադրել տարբեր զգայարաններով ստացած տեղեկությունները:</p> <p>6. Բացատրել, որ մարմինն աշխատող համակարգ է, և բոլոր մասերը գործում են փոխկապված:</p> <p>7. Մտորել հաշմանդամություն կամ զարգացման առանձնահատկություններ ունեցող մարդկանց մասին, պատրաստակամ լինել հեշտացնելու այլոց պայմանները և հավասար հնարավորություններ ապահովելու բոլորի համար:</p> <p>8. Հիմնավորել, որ հիգիենայի պահպանումը՝ հաճախակի լվացվելը, մաքուր կենցաղը, առողջության գրավականներից մեկն է:</p> <p>9. Տարբերակել և ունենալ անձնական հիգիենայի անհատական պարագաներ, բացատրել դրանց անհրաժեշտությունը:</p>	

<p>ինչպես նաև իմանալու որոշ վարակիչ հիվանդությունների տարածման և կանխարգելման ուղիների մասին:</p>	<p>10. Ցուցադրել ձեռքերը և ատամերը ճիշտ լվանալու շարժումները: 11. Պահպանել անձնական հիգիենան, մարմի խնամքը. տեսողություն, լսողություն, կեցվածք, բերանի խոռոչ, մաշկ, մազեր, եղունգներ և այլն:</p>
---	--

1.1 Իմ մարմինն ու ներաշխարհը

1	1	Ինչպես սովորել Ով եմ ես	6-15	
2	2	Հույզեր և զգացմունքներ	18	
3	3	Պատասխանատվություն և հոգատարություն	20	
4	4	Ժամանակ	22	
5	5	Իմ զգայարանները	30	
6	6	Առողջ լինելու գաղտնիքները Մաքրություն և հիգիենա	33	

1.2 Ես ապահով ու անվտանգ եմ

7	7	Առողջ սնունդ		
8	8	Ինչ վտանգներ կան մեր շուրջը Երկրաշարժ	43-48	
9	9	Մաքուր միջավայր Վարակիչ հիվանդություններ	51-56	

Թեմա 2. Ես և մարդիկ(8 ժամ)

Նպատակներ	Վերջնարդյունքներ
<p>1. Երեխաների պատկերացումներում հստակեցնել եւ ամբողջացնել տուն, ընտանիք, տոհմ, գերդաստան գաղափարները, ձեռավորել դերերի գիտակցման, սեփական դերին համապատասխան գործողությունների, ընտանեկան տոների, հանգստի, ժամանցի կազմակերպման, ինչպես նաև ազգականների հետ արդյունավետ շփման եւ հոգատար վերաբերմունք դրսևորելու հմտություններ:</p> <p>2. Ընդլայնել գիտելիքները սեփական բնակավայրի, մարդկանց, զբաղմունքների, սովորույթների, առանձնահատկությունների, տեսարժան վայրերի, բուսական և կենդանական աշխարհի մասին՝ ձևավորելով հոգատար, խնայող եւ պատասխանատու վարքագիծ:</p> <p>3. Ձևավորել իսկական ընկերոջ մասին պատկերացումներ, օգնել ձեռք բերելու ընկերներ և պահպանելու ընկերությունը:</p> <p>4. Օգնել գիտակցելու, որ ընկերությունը պայմանավորված չէ սեռով, թե՛ աղջիկները, թե՛ տղաները կարող են լավ ընկերներ լինել:</p>	<p>1. Բացատրել, որ ընտանիքները կարող են տարբեր լինել ըստ կազմի (մեծ, փոքր, երկու ծնողով, մեկ ծնողով, առանց ծնողի ընտանիքներ, ազգականներ):</p> <p>2. Բացատրել ընտանիքի անդամների դերերը (այդ թվում՝ սովորողի), իրավունքներն ու պարտականությունները կանանց եւ տղամարդկանց հավասարության տեսանկյունից:</p> <p>3. Նկարագրել, թե ինչպես են իրենց ընտանիքները կազմակերպում հանգիստը, ժամանցը, տոները:</p> <p>4. Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ծնողների, տատիկ-պապիկների, քույրերի ու եղբայրների նկատմամբ:</p> <p>5. Նկարագրել իր բնակավայրը, մարդկանց, զբաղմունքները, սովորույթները:</p> <p>6. Կողմորոշվել տարածքում, իմանալ տան, դպրոցի հասցեն, կարողանալ կարդալ ցուցանակները, իմանալ</p>

5. Ձևավորել դրական վերաբերմունք՝ հասարակական կանոններին հետևելու, դրանք փակարկելու հարցի նկատմամբ, իրենց և ուրիշների իրավունքները պաշտպանելու անհրաժեշտության գիտակցություն, իրավունքների և պարտականությունների փոխկապվածության ընկալում և բարեկիրթ շփման մշակույթ և հմտություններ:

6. Օգնել հասկանալու արարքների եւ հետեւանքների կապը, օրինակներով ցույց տալ, թե արարքներն ինչ հետեւանքներ կարող են ունենալ՝ թե արարքները դրական և բացասական ինչ հետեւանքներ կարող են ունենալ:

7. Ձևավորել փոխադարձ վստահության մթնոլորտ, որն էական է ընկերական փոխհարաբերություններում եւ կոնֆլիկտները խաղաղ հարթելու հիմք է, ստեղծել իրավիճակներ վեճերի խաղաղ լուծման ձևեր փնտրելու, գտնելու վերաբերյալ:

կանոնները, դրանց պահպանման կարևորությունը:

7. Պարզ բացատրություններ տալ, թե ինչի համար են դպրոցը, հիվանդանոցը, բանկը, ոստիկանությունը,

զբոսայգին:

8. Համեմատել եւ բնութագրել քաղաքի եւ գյուղի տարբերությունները,

առանձնահատկությունները:

9. Թվարկել եւ նկարագրել իր բնակավայրի տեսարժան

վայրերն ու հուշարձանները, բնակավայրի

բնությունը,

բույսերն ու կենդանիները:

10. Ցուցաբերել պատասխանատու, խնայող եւ հոգատար

վերաբերմունք հայրենի բնակավայրի, շրջակա միջավայրի եւ բնակիչների հանդեպ:

11. Նկարագրել եւ օրինակներ բերել, թե ինչը կարող է օգնել կամ խանգարել ընկերությանը:

12. Բնութագրել, թե ինչպիսին պետք է լինի

ընկերը, որ

որակներն են բնորոշ լավ ընկերոջը, եւ

բացատրել, որ

դրանք պայմանավորված չեն սեռով:

13. Արդյունավետ շփվել, կարողանալ լսել

միմյանց, հարգել միմյանց կարծիքը, հաշտության ճանապարհներ

գտնել:

14. Հարգել միմյանց տարբերությունները, նշել, որ բոլորը

տարբեր կարողություններ ունեն, նաեւ

հաշմանդամություն եւ զարգացման

առանձնահատկություններ

ունեցող մարդիկ:

15. Պահպանել, կիրառել դասարանական եւ քաղաքավարության կանոնները,

պատրաստակամ լինել խմբով կամ զույգերով աշխատելիս:

16. Մեկնաբանել, թե արարքներն ինչ հետեւանքներ կարող են ունենալ, թե՛ դրական,

թե՛ բացասական:

17. Նկարագրել յուրաքանչյուրի դերը,

իրավունքները,

պարտականությունները դպրոցում,

դասարանում,

	նշել դրանց կարեւորությունը: 18. Խուսափել վեճերից, կռիվներից, փորձել խոսել, հաշտվել միմյանց հետ: 19. Բացատրել ինչ է կոնֆլիկտը եւ դրանք խաղաղ լուծելու ձևեր գտնել:
--	--

2.1 Ես մենակ չեմ

10	1	Ընտանիք	58	
11	2	Քաղաք և գյուղ		
12	3	Մասնագիտություններ		
13	4	Տեսարժան վայրեր		
14	5	Թեմաների կրկնություն և ամփոփում		

2.2 Միասին ապրելու կանոնները

15	6	Ընկերություն Մենք օգնում ենք իրար		
16	7	Արարքներ և հետևանքներ Իրավունքներ և պարտականություններ		
17	8	Վիճում ենք ու լուծումներ գտնում	79	

Թեմա 3: Ես և բնությունը(7 ժամ)

Նպատակներ	Վերջնարդյունքներ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Օգնել տարբերակել կենդանի և անկենդան բնության, մարդու և բնության ստեղծած օբյեկտները՝ նկարագրելով դրանց առանձնահատկությունները: 2. Տեսնել և նկարագրել բնության բազմազանությունը: 3. Օգնել՝ դիտարկումների և փորձերի միջոցով, բա- ցահայտել, որ կենդանի բնությունը ջրի, օդի, լույսի, ջերմության և բնակության վայրի կարիք ունի: 4. Օգնել աշակերտներին, փորձերով և դիտարկումներով, օրինակներ բերելով, համոզվել, որ բույսերն ու կենդանիները փոխադարձաբար կապված են: 5. Օգնել գիտակցելու բնության մեջ տեղի ունեցող բնական և մարդու գործունեության հետևանքով տեղի ու եցող փոփոխությունները, ինչպես նաև մարդու ներգործության բացասական հետևանքները: Նպաստել պատասխանատու վարքագծի ձևավորմանը: 6. Ձևավորել ճանաչողություն երկրի մակերևույթի որոշ ձևերի մասին, բնորոշել, նկարագրել տեղանքը: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Նկարագրել բնության անկենդան և կենդանի օբյեկտները, կարողանալ տարբերակել դրանք ելնելով դրանց առանձնահատկություններից: 2. Համեմատել և տարբերակել շրջապատի օբյեկտները՝ մարդու և բնության ստեղծած: 3. Ներկայացնել, թե մարդն ինչ է ստանում բնությունից (սնունդ, շինանյութ, դեղաբույսեր, գեղագիտական բավարարվածություն և այլն): 4. Դիտարկել և փորձերի օգնությամբ համոզվել, որ կենդանի բնությունը ջրի, օդի, լույսի, ջերմության և բնակության վայրի կարիք ունի: 5. Դիտարկել, նկարագրել բույսերի և կենդանիների փոխկախվածությունը, սննդային շղթաների պարզ օրինակներ բերել: 6. Դիտարկել բույսերի բազմազանությունը. խմբավորել դրանք մշակովի և վայրի, ցամաքային և ջրային, ծառեր, թփեր, խոտաբույսեր և այլ դասակարգումներով, բերել օրինակներ: 7. Խմբավորել կենդանիները՝ ըստ վայրի և ընտանի տեսակների: 8. Բնութագրել, օրինակներ բերելով, բույսերը՝ որպես մարդու և կենդանիների հիմական սնունդ և կենսական նշանակության ունեցող պարագաների աղբյուր:

<p>7. Օգնել դիտարկելու բնության մեջ տեղի ունեցող պարբերական երևույթները:</p> <p>8. Խթանել բնության մեջ դիտարկումներ կատարելու և դիտարկումների հիման վրա հետևություններ անելու հմտությունները:</p>	<p>9. Տարբերակել երկրի մակերևույթի ռելիեֆի որոշ ձևեր՝ լեռներ, հարթավայրեր:</p> <p>• 10. Բնութագրել և նկարագրել անկենդան բնությունը՝ որպես կենդանիների, բույսերի և մարդկանց բնակության միջավայր:</p> <p>11. Դիտարկել և նկարագրել, թե ինչպես է փոփոխվում բնությունը տարվա եղանակներին, թվարկել տարվա եղանակները և ամիսները՝ ըստ հերթականության:</p> <p>12. Դիտարկել և նկարագրել, թե ինչպես է փոփոխվում մարդկանց, բույսերի ու կենդանիների կյանքը տարվա տարբեր եղանակներին:</p> <p>13. Բնութագրել եղանակը ցանկացած պահի, դրսևորել եղանակին համապատասխան վարքագիծ:</p> <p>14. Բացատրել, թե ինչ դեր ունի մարդը բնության վատթարացման գործում, մեկնաբանել բնության պահպանության և խնայող վերաբերմունքի անհրաժեշտությունը:</p>
---	---

3.1 Բնությունն իմ շուրջը: Կենդանի բնություն

18	1	Բնություն	82	
19	2	Բույսեր	86	
20	3	Կենդանիներ	92	
21	4	Բույսերի և կենդանիների կապը	98	
22	5	Ապրելու պայմաններ	103	

3.2 Բնությունն իմ շուրջը: Անկենդան բնություն

23	6	Անկենդան բնությունը՝ բնակության միջավայր Բնության փոփոխություններ		
24	7	Բնության պահպանություն: Ինչն է վնասում բնությանը		

Թեմա 4: Ես և տիեզերքը(8 ժամ)

Նպատակներ	Վերջնարդյունքներ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Նախնական գիտելիք տալ ուժերի մասին, օգնել հասկանալու և փորձով համոզվելու, որ այն, ինչ սկսում է շարժվել, շարժվում է իր վրա ազդող որևէ ուժի շնորհիվ: ➤ Գաղափար տալ ձայնի, ձայնի աղբյուրների, ուժեղ և թույլ ձայների մասին: ➤ Օգնել ընդլայնելու պատկերացումները լույսի մասին՝ տարբերակելով լույսի բնական և արհեստական աղբյուրները: 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Համոզվել, որ այն ամենը, ինչ սկսում է շարժվել, շարժվում է որևէ ուժի շնորհիվ: ➤ Ներկայացնել մարմինը շարժման մեջ դնելու տարբեր եղանակներ (ձգել, քաշել, հրել տարբեր ուժերով և ուղղություններով): ➤ Նկարագրելիս օգտագործել ճիշտ բառապաշար՝ ուղղություն, արագություն, դանդաղել, արագանալ, բախվել, շեղվել, հարվածել, ընկնել և այլն: ➤ Բերել ձայնի աղբյուրների օրինակներ: ➤ Ցույց տալ, որ հեռվից ձայնի ուժը թուլանում է: ➤ Բերել լույսի աղբյուրների օրինակներ՝ բնական և արհեստական

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Օգնել տարբերակելու և նկարագրելու շրջապատում եղած իրերը, մարմինները՝ բնութագրելով դրանց որակական և քանակական հատկանիշները, դասակարգել դրանք՝ ըստ նյութի վիճակի (պինդ, հեղուկ և գազային): ➤ Օգնել տարբերակելու և ըստ անհրաժեշտության գործածելու չափիչ գործիքները՝ կիրառելով ճիշտ չափման միավորներ: 	
---	--

4.1 Շարժում և ուժ

25	1	Ուժ և շարժում:	119	
----	---	----------------	-----	--

4.2 Չայն և լույս

26	2	Լույս:Լույսի բնական և արհեստական աղբյուրներ	125	
27	3	Չայն: Գործնական աշխատանք/ Ինչպե՞ս տեսնել ձայնը/	129	

**4.3 Մարմիններ
Նյութեր, մասնիկներ:Նյութերի հատկությունները**

28	4	Նյութեր և մասնիկներ, նյութերի հատկությունները	132	
29	5	Չափեր, չափումներ	137	
30	6	Ժամ, ժամանակ:Հեռավորություն	140	
31	7	Զանգված:Ջերմություն	142	
32	8	Թեմաների կրկնություն և ամփոփում		